

Zarządzenie Nr
Prezydenta Miasta Rzeszowa
z dnia
VIII / 826 / 2020
04.06.2020

zmieniające Zarządzenie Prezydenta Miasta Rzeszowa w sprawie wprowadzenia Procedury audytu wewnętrznego w Urzędzie Miasta Rzeszowa oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Miasto Rzeszów

Na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713), w związku z art. 274 ust. 3 i art. 276 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), Komunikatu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 grudnia 2016 roku w sprawie standardów audytu wewnętrznego dla jednostek sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MRiF z 2016 roku, poz. 28) zarządza się, co następuje :

§1

Załącznik Nr 2 do Procedury audytu wewnętrznego w Urzędzie Miasta Rzeszowa oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Miasto Rzeszów, stanowiącej załącznik do Zarządzenia Nr VIII/461/2019 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 30 września 2019 r. w sprawie wprowadzenia Procedury audytu wewnętrznego w Urzędzie Miasta Rzeszowa oraz jednostek organizacyjnych Gminy Miasto Rzeszów otrzymuje brzmienie, jak załącznik do niniejszego Zarządzenia.

§2

Wykonanie zarządzenia powierza się audytorowi wewnętrznemu zatrudnionemu w Urzędzie Miasta Rzeszowa, kierownikom komórek organizacyjnych wchodzących w skład Urzędu Miasta Rzeszowa, w tym pracownikom samodzielnych stanowisk pracy i kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy Miasto Rzeszów.

§3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Z up. Prezydenta Miasta Rzeszowa
Zastępca Prezydenta Miasta Rzeszowa

Marek Ustrobiński

METODA MATEMATYCZNA ANALIZY RYZYKA WYKORZYSTYWANA DLA POTRZEB PLANOWANIA ROCZNEGO

1. Podstawowe definicje związane z ryzykiem:

Ryzyko jest to możliwość wystąpienia dowolnego zdarzenia, działania lub braku działania, którego skutkiem może być m.in. brak osiągnięcia wyznaczonych celów i zadań, szkoda w majątku lub wizerunku Gminy Miasto Rzeszów.

Czynnik ryzyka – jest to zdarzenie, działanie lub zaniechanie działania, które może spowodować wystąpienie ryzyka.

Obszary ryzyka – są to obszary działalności Gminy Miasto Rzeszów, obejmujące zadania Gminy, wykonywane przez Urząd Miasta Rzeszowa i jednostki organizacyjne Gminy.

Kategorie ryzyk – pogrupowane w ograniczoną liczbę kategorii, czynniki ryzyka. Grupowanie w kategorie jest celowe, gdyż pozwala na porównanie ryzyk różnych zadań audytowych, w których występują odmienne czynniki ryzyka.

Waga ryzyka – wpływ danego czynnika ryzyka na badany system wyrażony poprzez przypisanie temu czynnikowi relatywnej wagi, która ma wartość mniejszą od jedności. W matematycznej analizie ryzyka suma wag równa jest 1.

2. Etapami analizy ryzyk za pomocą metody matematycznej z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego są następujące działania:

- 1) identyfikacja obszarów ryzyka oraz określenie audytowanych odpowiedzialnych za dany obszar;
- 2) określenie wag dla kategorii oceny ryzyka w modelu, przy czym suma poszczególnych wag musi wynosić jeden (100%). Wagi dla poszczególnych kategorii są ustalane przez audytora wewnętrznego na podstawie osądu audytora wewnętrznego, w tym m.in. z wykorzystaniem informacji wynikających z dokumentacji dostępnej z poziomu Urzędu Miasta Rzeszowa dotyczącej zarządzania ryzykiem Gminy Miasto Rzeszów, audytów, kontroli wewnętrznych, zewnętrznych, budżetu Gminy Miasto Rzeszów, sprawozdań finansowych;
- 3) przypisanie punktów kategoriom ryzyka obszarom ryzyka, przyjętych w danym modelu według czterostopniowej skali. Punkty są przyznawane na podstawie osądu audytora wewnętrznego;
- 4) określenie priorytetów kierownictwa. Dla każdego priorytetu są ustalane wagi, które zostaną wykorzystane w modelu;
- 5) uwzględnienie czynnika ryzyka, jakim są wyniki przeprowadzonych audytów, kontroli;
- 6) ocena ryzyka na podstawie kategorii ryzyka według algorytmu:

$$[WK(1) \times P(1) + WK(2) \times P(2) + \dots + WK(N) \times P(N)] / m \times 100\%$$

gdzie:

WK (1..... N) – oznacza wagi przypisane kategoriom ryzyka,

P (1 N) – oznacza punkty przypisane kategoriom ryzyka,

m – oznacza wartość maksymalną, jaką można przyznać kategorii ryzyka;

8) ocena ryzyka po uwzględnieniu priorytetu kierownictwa:

ocena ryzyka po uwzględnieniu kategorii ryzyk + waga czynnika „priorytet kierownictwa”;

7) ocena ryzyka po uwzględnieniu czynnika ryzyka - wyniki przeprowadzonych audytów, kontroli:

ocena ryzyka po uwzględnieniu priorytetu kierownictwa + waga czynnika „wyniki przeprowadzonych audytów, kontroli”;

9) sprowadzenie uzyskanych wyników procentowych do wspólnego mianownika, przez podzielenie wartości uzyskanej dla danego obszaru ryzyka przez maksymalną wartość, którą może uzyskać obszar ryzyka w analizie ryzyka;

10) na podstawie wyników analizy ryzyka audytor wewnętrzny wyznacza i szereguje malejąco według stopnia ważności istotne obszary ryzyka.

Kolumna 16 („ilość dni roboczych”) pozwala przyporządkować poszczególnym zadaniom audytowym odpowiednią ilość dni roboczych

100% do 75% - najwyższy priorytet - 90 dni roboczych; 75% do 50% - wysoki priorytet – 60 dni roboczych; 50% do 30% - średni priorytet – 45 dni roboczych; poniżej 30% - 30 dni roboczych.

3. Dla oceny ryzyka przyjmuje się 5 kategorii ryzyk w znaczeniu opisanym poniżej. Wszystkie poniższe kategorie ryzyka i wagi są obowiązujące dla audytora wewnętrznego.

Kategorie ryzyka:					Przydzielone punkty
Istotność	Jakość zarządzania / bezpieczeństwo	Kontrola wewnętrzna	Wpływ czynników zewnętrznych	Działalność operacyjna	
brak implikacji finansowych	bardzo wysoka	bardzo wysoka	niski	bardzo wysoka	1
znaczna	wysoka	wysoka	umiarkowany	wysoka	2
wysoka	umiarkowana	umiarkowana	wysoki	umiarkowana	3
bardzo wysoka	niezadowalająca	niezadowalająca	bardzo wysoki	niezadowalająca	4
Waga w modelu					
0,25	0,15	0,25	0,15	0,20	
1) wielkość operacji; 2) liczba operacji; 3) występowanie operacji o charakterze standardowym lub nietypowym;	1) struktura organizacyjna i jej zmiany – opisy stanowisk, stanowiska wrażliwe; 2) kwalifikacje pracowników i kierownictwa;	1) istnienie pisemnych procedur, w tym kontroli, zawierania umów, sporządzania projektów decyzji, upoważnień;	1) współpraca z innymi jednostkami; 2) duża liczba podmiotów współpracujących; 3) konieczność uzgadniania stanowisk;	1) działalność wymaga określonej profesjonalnej wiedzy z danego zakresu; 2) skomplikowane działania;	Przykładowe czynniki opisujące kategorię ryzyka

4) skomplikowanie operacji; 5) możliwe bezpośrednie i pośrednie konsekwencje w przypadku zajścia zdarzenia niekorzystnego, w tym finansowe, szkoda dla wizerunku, koszty działań naprawczych; 6) dysponowanie środkami ze źródeł zewnętrznych, w tym zagranicznych m.in. z UE; 7) obowiązek sporządzania sprawozdań z realizacji poszczególnych zadań; 8) liczba podmiotów uczestniczących w procesie sprawozdawczym oraz złożoność procedury sprawozdawczej; 9) system ewidencji, w tym finansowo – księgowej, prowadzone rejestry.	3) rotacja pracowników; 4) zgodność wykształcenia z zajmowanym stanowiskiem, certyfikaty; 5) szkolenia; 6) poziom zatrudnienia; 7) delegowanie uprawnień; 8) motywacja pracowników; 9) zabezpieczenie pomieszczeń, zabezpieczenie fizyczne mienia, monitoring; 10) dostęp osób nieupoważnionych; 11) ilość budynków, pomieszczeń, ilość pracowników w pomieszczeniach biurowych, usytuowanie komórki; 12) instrukcje postępowania z dokumentami, przekazywania informacji; 13) zabezpieczenie dokumentów prawnie chronionych; 14) wyposażenie w sprzęt komputerowy i biurowy, w tym ilość sprzętu w stosunku do pracowników; 15) hasła dostępu, zabezpieczenia; 16) utrzymanie ciągłości systemów	2) jakość aktów wewnętrznych; 3) braki w dokumentacji; 4) zgodność dokumentacji z przepisami prawa 5) dokumenty sporządzone po terminie; 6) rejestrowanie operacji, istnienie rejestru umów, rejestru upoważnień i pełnomocnictw; 7) zasada podwójnej pary oczu; 8) podział obowiązków; 9) nadzór – ilość i jakość kontroli; 10) wzory umów; 11) odpowiedzialność materialna (odszkodowawcza) za błędne akty prawne i decyzje administracyjne; 12) wyniki audytów i kontroli zarówno zewnętrznych jak i wewnętrznych.	4) istnienie procedur określających zasady współpracy; 5) naciski polityczne; 6) publikacje prasowe; 7) presja społeczna; 8) możliwość utraty reputacji; 9) zmiana sytuacji gospodarczej; 10) częste zmiany przepisów; 11) wysoki poziom skomplikowania przepisów; 12) brak regulacji prawnych; 13) przekazanie kompetencji; 14) szczególne wymagania wynikające z integracji z UE; 15) liczba przepisów regulujących daną kwestię.	3) specjalistyczna wiedza; 4) doświadczenie zawodowe; 5) reakcja na błędy; 6) możliwość popełnienia błędu 7) dokonywanie poprawek; 8) przekroczenie limitów; 9) niewłaściwa obsługa petentów; 10) złożoność procesów i ich organizacja; 11) reakcja na liczbę podmiotów uczestniczących w procesie; 12) wykorzystanie nowych technik, automatyzacja wykonywanych zadań; 13) przestrzeganie zasad etycznych; 14) konflikt interesów; 15) morale pracowników, podatność na negatywne wpływy, uczciwość; 16) postawa kierownictwa; 17) przepływ informacji efektywny, adekwatny	
--	---	--	---	---	--

	informatycznych, rozwój, wdrożenie nowych systemów, brak przepływu informacji o błędach w systemie; 17) awarie sprzętu komputerowego, procedury awaryjne – występowanie i znajomość procedur awaryjnych przez pracowników; 18) sporządzanie pisemnej analizy ryzyka, identyfikacja zadań wrażliwych; 19) sporządzanie planów działalności operacyjnej i strategicznych; harmonogramy działań; procedura planowania.			zapewniający kompletność i terminowość; 18) dostęp do kierownictwa; 19) wykonywanie nowych zadań; 20) presja czasowa wykonania zadań.	
--	---	--	--	---	--

4. Dla priorytetów kierownictwa przyjęto następujące wagi:

- 1) wysoki – 0,3 (30%);
- 2) średni – 0,15 (15%);
- 3) niski – 0,0 (0%).

5. Dla czynnika „wyniki przeprowadzonych audytów kontroli” przyjęto następujące wagi:

- 1) nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości (rok sporządzenia planu i rok poprzedzający rok sporządzenia planu) – 0,0 (0%);
- 2) uchybienia lub pojedyncze nieprawidłowości, niezagrażające realizacji celom, procesowi (rok sporządzenia planu i rok poprzedzający rok sporządzenia planu) – 0,1 (10%);
- 3) nieprawidłowości mające lub mogące mieć wpływ dla realizacji celu, procesu (rok sporządzenia planu i rok poprzedzający rok sporządzenia planu) – 0,2 (20%);
- 4.1) nieprawidłowości mające lub mogące mieć negatywny skutek oraz stwarzające poważne zagrożenia dla realizacji badanego celu, procesu (rok sporządzenia planu i rok poprzedzający rok sporządzenia planu) – 0,3 (30%);
- 4.2) brak audytów, kontroli w ostatnich trzech latach, wliczając w to rok sporządzenia planu – 0,3 (30%).

6. Do oceny ryzyka obszarów ryzyka przeprowadzonej metodą matematyczną wykorzystuje się poniższą matrycę.

NAZWA OBSZARU RYZYKA	NAZWY AUDYTOWANYCH	KATEGORIE RYZYK					PRIORYTET KIEROWNICTWA	Waga dla czynnika ryzyka – priorytet kierownictw	Waga dla czynnika ryzyka – WYNIKI PRZEPROWADZONYCH AUDYTÓW, KONTROLI	OCENA RYZYKA				ILOŚĆ DNI ROBOCZYCH
		ISTOTNOŚĆ	JAKOŚĆ ZARZĄDZANIA	KONTROLA WEWNĘTRZNA	CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	OPERACYJNE				PO UWZGLĘDNIENIU				
										KRYTERIÓW	WYNIKI PRZEPROWADZONYCH AUDYTÓW, KONTROLI	PRIORYTETÓW KIEROWNICTWA	KOŃCOWA	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obszar nr 1		4	4	4	4	4	wysoki	30%	%	100,0%	120,0%	150,0%	93,8%	90
Obszar nr 2		3	3	2	4	2	wysoki	30%	%	67,5%	87,5%	117,5%	73,4%	60
Obszar nr 3		4	2	1	3	4	niski	0%	%	70,0%	70,0%	70,0%	43,8%	45
Obszar nr 4		1	1	1	1	1	niski	0%	%	25,0%	45,0%	45,0%	28,1%	30
Obszar nr 5		2	3	3	3	1	średni	15%	%	55,0%	85,0%	100,0%	62,5%	60
Obszar nr 6		2	1	4	1	3	średni	15%	%	60,0%	70,0%	85,0%	53,1%	45